

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag

Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel

fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292

Administratie: St. Thomas-college Tel. 550

Uitgever: W. J. A. Donders.

Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar

Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Volkshuishouding en Staat.

Het economische individualisme.

Gedurende meer dan een eeuw werd het economisch leven geleid en beheerst door de leer en praktijk der onbeperkte vrije concurrentie.

Deze leer der onbeperkte vrije concurrentie stamt uit de grondgedachte, dat eenieder, zonder daarbij acht te geven op zedelijke en sociale verplichtingen, slechts zijn individueel persoonlijk belang in ongebonden vrijheid heeft na te jagen, om tot hoge brede en harmonische volkswelvaart te komen.

Dit is een vals leidend beginsel der volkshuishouding.

Want als alle burgers in onderlinge concurrentiestrijd, hun persoonlijk egoïsme ongebonden uitleven, dan kan het niet anders, of in plaats van harmonische volkswelvaart, volgt een zo vinnige strijd op leven en dood, dat de weinige sterkeren en handigen zich verrijken ten koste van de massa zwakkeren en van het welzijn van de ganse samenleving. Dit vindt bevestiging in de ervaring, die eveneens geleerd heeft, dat toen de vrije concurrentie-strijd ook de sterkeren onderling ging bedreigen, deze zich in concerns aansloten, vaak om als economische dictatoren te kunnen optreden en op die wijze door het betrachten van groeps-egoïsme, beter het persoonlijk egoïsme te kunnen dienen, eveneens ten koste van de massa der zwakkeren en van het welzijn der samenleving.

Daartegen moet de samenleving beschermd worden.

Tegen dit economisch individualisme, hetzij het zich openbaart in de vorm van persoonlijk, dan wel in dien van groeps-egoïsme, moet de samenleving worden beschermd.

In sommige landen geschiedde dit reeds enigermate van buitenaf, door sociale wetgeving, die althans de grootste excessen afsneed. Hier op Curaçao zijn we zelfs zover nog niet. Maar sociale wetgeving is slechts half werk, daar de oorzaken van de mistoestanden daarbij onaangetast blijven.

Voor „oorzakelijke” bestrijding is nodig, dat hervorming van de volkshuishouding geschiedt van binnenuit, door zodanige regeling van het bedrijfsleven, door de bedrijfsgenoten zelf, dat dit bedrijfsleven, onder passende binding van het persoonlijk en groeps-egoïsme, krachtens de beginselen van sociale rechtvaardigheid en sociale liefde, gericht worde, in zijn onderdelen en zijn geheel op het algemeen welzijn der samenleving.

Ordering.

Om dit te bereiken, moet de vorengeschiedte sociale regeling of ordering van het bedrijfsleven worden belichaamd in een juridische of rechtsorde, die op het betreffende gebied de sociale rechtvaardigheid tot praktische gelding brengt en diensvolgens de werkzaamheid van ieder bedrijfschap afzonderlijk, zowel als van alle gezamenlijk, blijvend richt op het algemeen welzijn.

De taak van de Staat.

De praktische verwezenlijking van deze ordering is van zo groot en zo direct

belang voor het algemeen welzijn op sociaal-economisch gebied van de Staatsgemeenschap, dat de Staat gehouden is zijn volle gezag in te zetten, om de totstandkoming dier ordering stuwend en leiding-gevend te bevorderen en daardoor tevens te bereiken, dat zijn tegenwoordige, schier onmogelijke taak wordt verlicht en hij, zoals „Quadragesimo Anno” zegt, van een eindeloze reeks van zorgen en lasten wordt ontheven.

De Staat moet dit dus doen positief, maar niet minder negatief, door te beletten dat de financieel economische groeperingen „strategische” posities op het individualistische „slagveld” blijven bezitten, om deze tegen het algemeen welzijn te misbruiken.

De ordering der bedrijfsgemeenschappen.

De bedrijfsgemeenschap heeft tot eerste en onmiddellijk doel te voorzien in een passend levensonderhoud der bedrijfsgenoten.

Wegens scheiding van kapitaal en arbeid geschiedt dit veelal door verdeling der opbrengst tussen beide. Ook hierbij moeten als fundamentele richtinggeven- de beginselen gelden; de rechtvaardigheid en de liefde, die eisen, dat de ordering der bedrijfsgemeenschap gericht zijn blijven op:

1. Het dienstbaar maken van het kapitaal aan den mens, in die zin, dat allereerst aan de arbeid een redelijk deel in de opbrengst verzekerd zij;
2. Het tegengaan van een sociaal- en economisch onverantwoorde concentratie van ondernemingen;
3. De verlossing van de arbeiders uit de mens-onwaardige toestand van het proletariaat, door hun een zo groot mogelijke bestaanszekerheid te verschaffen en hen te brengen tot genoegzame persoonlijke eigendom.
4. De volledige uitschakeling van kinderarbeid en van de arbeid der niet-koninkwinnende gehuwde vrouw.
5. Een juiste verdeling van de beschikbare werkgelegenheid, mede getoetst aan de algemeen maatschappelijke en zedelijke betekenissen, welke aan de zelfstandige voorziening in eigen onderhoud en dat van anderen moet worden toegekend (leef-tijd-gezinssamenstelling- sexe).
6. Bestrijding der werkeloosheid en behoorlijke verzorging der werklozen.
7. De bijzondere behartiging van de belangen der kinderrijke gezinnen;
8. De bescherming van godsdienst en zedelijkheid der werkers in de onderneming.

Onze taak in de wereld.

Het Huisgezin schrijft:

Wat hebben wij, katholieken, te stellen tegenover de machtsbegeerte en het geweld, dat dreigend aan de Europese hemel optorent?

Die vraag mag ons in het licht der jongste gebeurtenissen worden voorgelegd; die vraag dwingt een antwoord af om haar allesbeheersende betekenis. Laten wij er ons goed van doordrin-

gen, dat het oorlogsgeweld, dat over Europa zou kunnen losbarsten met nog ontzettender kracht dan in de jaren 1914—1918, niet het vreselijkste is, wat ons kan overkomen.

Al het leed, dat een gigantische kamp, waaraan niet de legers alleen, maar gehele volken van jong tot oud, van hoog tot laag, zullen deelnemen, over ons werelddeel zal uitstorten, zinkt in 't niet bij het ontzettende, dat daarna komen zal.

Geen lichamelijke slavernij staat de mensheid na de zegepraal van machts- wellust en brute kracht te wachten, maar een geestelijk knechtschap, als de wereld nog nimmer gekend heeft.

Met al de invloed, die door de moderne techniek aan het centrale machtspunt wordt verzekerd, zal de ideologische overweldiging aan de mensenzelen worden voltrokken.

Ieder spoor van zelfstandig denken en handelen zal worden uitgeroeid; de „opvoeding” der totalitaire Staten of Partijen kan nimmer het groot maken der zelfstandige persoonlijkheid beogen, maar met onderdrukking van het meest eigene moet zij gericht zijn op volkomen gelijkmaking aan de ene Staatsgeest, die dan de geest van het „volk” of het „ras” moet zijn, zoals die door den machthebber wordt begrepen.

Vrije mensen, die niet door uitwendige dwang, maar uit innerlijke overtuiging ja, door het van God geschonken Geloof, sterk staan in de opvatting van hun plichten en in de daadwerkelijke beleving van deze, kunnen zich moeilijk de grauwe indanken en de dorheid van geest, die de bittere vrucht zal zijn van een volslagen geestelijke afhankelijkheid, geestelijke slavernij.

Maar het is 'n sterkende gedachte, dat geen geweld ooit vermocht door te dringen tot de diepste kern van ons wezen, indien onze wil dit weigerde.

Het eerste, dat wij tegen het gevaar en de bedreiging, die wij zouden moeten vrezen, te doen hebben is onze wil te versterken, opdat alle geweld tegen onze zielen zelf gericht, daarop als op een ondoordringbaar pantser zal afstuiten.

Wij weten, dat wij niets buiten de goddelijke genade vermogen; wij weten echter ook, dat God van ons de edelmoedige inspanning van al onze krachten verlangt, indien wij met Hem iets bereiken willen.

Verdieping van ons Geloof, bevestiging van ons vertrouwen op God zijn de zekere middelen tot geestelijke weerbaarmaking, en niet het minst de Liefde tot Hem, die de oorsprong en de zin is van ons bestaan.

En waar wij in Christus één heilige, mystieke levensgemeenschap vormen, is deze geestelijke weerbaarmaking, die al onze bovennatuurlijke én natuurlijke kracht tot niet te buigen sterkte samenbindt, niet een zaak voor ons ieder op zich alleen, maar een gemeenschappelijke aangelegenheid, waarin wij elkander de hand hebben te reiken om ons aan elkanders geestdrift en vuur te bezielen.

Doch met de bevestiging der Waarheid in ons en der in haar gewortelde Kracht houdt onze taak in deze wereld van verwarring en strijd niet op: de Liefde moet ons dwingen wegen te zoeken, die naar het hart leiden der vele, welke aan de Waarheid en de Kracht vertwijfelen.

Niemand van ons weet, of wij er in zullen slagen, het onheil van de wereld af te wenden, waarvan wij de dreiging

Wees verstandig.

Luister niet naar woorden, maar zie naar daden.

Als U Firestone banden koopt, krijgt U:

- 1e. Prima kwaliteit banden van wereldberoemd fabricaat.
- 2e. 25% „meer rubber.
- 3e. Extra lagen onder het loopvlak en bovendien, een onovertreffelijke Service onder toezicht van de eigenaar.

Koopt Firestone banden

TEGEN SCHERP CONCURERENDE PRIJS.

Firestone Service Store

ORANJESTAD 68

TEL. 40

steeds meer nabij zien komen: dat alles ligt in Gods Hand.

Maar wel weten wij, dat ons leven voor Hem de macht bezit om uit de chaos van het geweld, bij alles wat daarin ook te gronde zou gaan, voor de mensheid al was het maar een vonk van het Goddelijk Licht te redden en van de Goddelijke ontferming, die eens als teken van genade de regenboog spande boven de wateren, die de eerste mensheid hadden verzwolgen.

Het Koninkrijk Gods is onder ons gesicht en zal niet uit ons midden verdwijnen; langs ongeweten wegen breidt het zich ook in deze tijd onder de mensen uit; daaraan volhardend mede te werken door zelfheiliging en apostolaat, dat is de grote en zware taak, die ons katholieken in deze wereld door God zelf is opgelagd.

BONAIRIAANSE KRABBELS

DE SCHOOLVOEDING.

Ook te Bonaire is de schoolvoeding aangevangen. Het Besluit opgenomen in het P.B. No. 16 van dit jaar doet vermoeden, dat men getracht heeft een zo ingewikkeld mogelijke regeling te maken. Het komt ons voor dat alleen bureau-mensen en theoretici zo'n regeling kunnen fabriceren. Het kan echter in de praktijk meevallen en daarom zullen wij het eens een paar weken aanzien. Speciaal zullen wij acht geven op de tijd die de onderwijzers zullen moeten besteden aan deze aangelegenheid, tijd, die zij zullen moeten afnemen van de school-tijd. Want het is onjuist het onderwijzend personeel gedurende de schooltijd te belasten met werk, dat niet hun taak behoort te zijn, doch die van het Gouvernement.

De GROND- EN GEBRUIKS-BELASTING.

Blijkens het Voorlopig Verslag gaven enkele leden in overweging voor Bonaire de grondbelasting te verlagen en de gebruiks- en automobiellast af te schaffen. Het Bestuur antwoordde, dat aangezien de grondbelasting tot grondslag heeft de waarde der onroerende goederen en onder de belastbare waarde voor de toepassing der grondbelasting-verordening verstaan wordt de gemiddelde opbrengstswaarde gedurende enkele jaren, zal bij geringe opbrengst van de grond de belasting in de regel op Bonaire niet hoog zijn. Omtrent de gebruiksbelasting wordt opgemerkt, dat deze te Bonaire weinig drukkend is. Het Bestuur wil wel in overweging nemen de grens van onbelastbaarheid van percelen (voor de gebruiksbelasting) te verhogen.

Just hierom gaat het. Wij vragen niet voor ons zelve, verlichting van deze belastingen, doch wij vragen dit voor het arme volk. Dié lijden van deze belastingen. Mensen die geen inkomsten hebben, mensen die van almoezen moeten leven, moeten onder de tegenwoordige regeling nog gebruiks-

belasting betalen. En dat is onjuist. Dit druist tegen elk menselijk gevoel voor rechtvaardigheid in. Het gaat ook in tegen de gezondheidszorg. In het Verslag 1936 merkt het Bestuur op, dat de T.B.C. coeneemt (voor Bonaire met bijna 100%) en het Bestuur zegt daarbij: „Dit is niet te verwonderen, omdat twee voornaamste factoren bij dit gedeelte van de bevolking aanwezig zijn, die het ontstaan van de ziekte bevorderen, namelijk slechte behuizing en ondoelmatische voeding.”

Doch wanneer die zelfde arme bevolking door sparen een paar centen bijeen heeft gegaan om een huisje te bouwen van cement om daarmede de slechte behuizing te ontvluchten, moeten zij eerst een extra belasting betalen op kraaksteentjes en vervolgens worden zij aangeslagen in de gebruiksbelasting, zodra de een of andere ambtenaar maar van mening is, dat het nieuwe perceel een huurwaarde heeft die overeenstemt met de minimumgrens. Het is wel fraai.

Indien het Bestuur de grens van onbelastbaarheid gaat verhogen is dat theoretisch natuurlijk wel in orde, doch wanneer men de waardebepaling doet geschieden door mensen die er geen verstand van hebben, komen wij toch weer op de oude toestand terug. Men zal dan trachten (misschien onwillekeurig) toch zoveel mogelijk huizen aan te slaan, door de huurwaarde hoger te waarderen.

Wanneer men dan bovendien ziet, dat de gemiddelde opbrengst van de gebruiksbelasting op Bonaire gedurende de laatste vijf jaren slechts f 659.— bedroeg, welk bedrag hoofdzakelijk betaald wordt door „kleine mensen”, is er alles voor te zeggen, in elk geval deze belasting hier af te schaffen. Men bepaart er een groot aantal mensen veel ellende door.

En dan komen we weer met de vraag: waarom op de Bovenwinden geen gebruiksbelasting en waarom op Bonaire wel? Indien mensen die op Bonaire een huisje kunnen bouwen gebruiksbelasting betalen, kunnen zij, die op een ander eiland wonen, dat toch ook?

Wat wij hierboven van de gebruiksbelasting gezegd hebben, slaat ook op de grondbelasting voor een groot gedeelte. Niet dat wij deze belasting geheel zouden willen afschaffen zien. Laten de grote plantage-eigenaren gerust deze belasting betalen, zij kunnen het missen. Doch ook hier wordt veelal grondbelasting geheven van mensen die het niet kunnen betalen. Natuurlijk is het juist, dat onder de belastbare waarde voor de toepassing der grondbelastingverordening verstaan wordt, de gemiddelde opbrengst waarde gedurende enkele jaren” en dat klinkt heel aardig..... op papier. Wij maken ons sterk, dat niemand van de hoge autoriteiten op Curaçao eigenlijk weet, welke grondjes OOK die grondbelasting betalen. Een voorbeeld heren?? Op Terra Corrá op Bonaire staat een huisje op een stuk grond. Het huis is gemaakt van grote stenen, opgevuld met klei en zand. Het dak is gemaakt van maisstokken, die hier en daar verrot zijn en de gaten die daardoor ontstaan zijn, heeft men getracht af te dekken met stukjes oude zinkplaten. In dat huisje wonen een paar oude vrouwen, die wel eens

dividivi plukken. Om het huisje is een stukje koraal groot ongeveer 10 x 10 Meter. Die mensen moeten grondbelasting betalen.

Nog een voorbeeld??? Wij hebben er genoeg.

In Nikiboko staat een huisje van cement. De bouw werd aangevangen door een arbeider die op Curaçao wat geld had overgespaard. Toen het huisje half af was, waren de centen op. De arbeider wendde zich tot een der grootste kooplieden op Bonaire en die leende hem het materiaal dat hij nog tekort kwam. Toen het huisje bijna klaar was, stierf de man (wij menen aan TBC). De Van Slobbe Armen Stichting plus enige anderen stelden de weduwe, die achterbleef met drie kleine kinderen, in staat het huisje af te maken. De koopman die het materiaal leende, kan waarschijnlijk naar zijn centen fluiten.. En het Gouvernement?? Wel het Gouvernement slaat aan in de grondbelasting en de gebruiksbelasting, want het huisje is bedekt met zink. U zult het misschien niet kunnen geloven? Komt U naar Bonaire en wij zullen U er heen brengen en wij zullen U de papieren tonen.

Ziet, aan deze toestanden moet een einde gemaakt worden. En daarover moet men nu niet lang studeren, doch dat moet men nu eens vlug doen. Hoe eerder, hoe liever.

Wij beloofden terug te komen op het verschil, dat gemaakt wordt door het Bestuur tussen Bonaire en de Bovenwinden. Wij laten hieronder volgen een staatje, dat wij gemaakt hebben van de laatste beschikbare gegevens van de Koloniale Postspaarbank. De cijfers geven weer het bedrag, dat per hoofd van de bevolking op de spaarbank is gedeponeerd.

Bonaire	f 10.80
St. Maarten	„ 23.—
St. Eustatius	„ 10.80
Saba	„ 19.—

Nu, wat zegt gij er van heren, die indertijd een onderzoek zouden instellen, naar wat er op Bonaire gespaard werd? Gij houdt zoveel van cijfers op papier. Hier zijn ze. Bonaire is net zo arm, als St. Eustatius. En de twee anderen zijn 2 X zo rijk als Bonaire. Waarom hebben die dan wel vrijstellingen van belasting en waarom wij niet?

QUOS EGO.

In het leven zo goed als bij het schaken kan één enkele verkeerde zet het hele spel bederven.

Keer uw aangezicht naar de zon, dan zullen de schaduwen steeds achter u vallen.

Men waardeert datgene wat men bezit in verhouding tot de vrees het te kunnen verliezen.

Als de helft van de genegenheid, welke sommige mensen aan de beesten verkwisten, werd overgebracht op naar liefde smachtende kinderen, zouden er heel wat gelukkige harten meer in de wereld zijn.

INSPECTIE VAN HET KLEINSTE LEGER VAN DE WERELD. Het kleine Monaco leger wordt geinspecteerd, wat gauw afgelopen is, daar Monaco het kleinste leger van de wereld heeft, een 60 officieren en soldaten.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De Italiaans Engelse onderhandelingen zijn nog druk aan de gang en we horen er weinig van. Als we iets horen dan is het, dat ze goed gaan, maar er nog enkele moeilijkheden zijn in zake de Italiaanse vrijwilligers.

Over dit laatste schijnt men het onderhandelen te blijven totdat... geheel Spanje in de macht van Franco zijn zal. Want in de laatste weken vordert dit leger meer als het in maanden gedaan heeft en het schijnt thans met behulp van de vrijwilligers de slag te willen slaan, alvorens deze zullen worden teruggevoerd.

Volgens de berichten zijn er de laatste weken 282 Italianen in Spanje gesneuveld en 1472 gewond. Maar behalve Italianen, vechten er ook Duitsers, die blijkbaar ook nog even hun uiterste krachten gaan inspannen, om Franco te helpen de laatste slag te slaan, want deze week werd aan de kusten van Spanje een Duitse convooi gezien, van enkele vrachtschepen geëscorteerd door twee Duitse kruisers en twee torpedoboten; blijkbaar was dit dus nog een vrachtje van mensen en oorlogsmateriaal voor Franco.

En ondertussen blijft Engeland aan het confereren, totdat... de Italianen en Duitsers met hun vrijwilligers bereikt hebben, wat ze bereiken willen; n.l. alle rode elementen uit Spanje verdrijven.

Frankrijk schijnt dit echter in de gaten te hebben en wil dan blijkbaar ook eenvoudig met andere maatregelen optreden en even goed vrijwilligers en oorlogsmateriaal gaan zenden als Duitsland en Italië het doen, maar dan naar Barcelona. Daarover is echter in Italië een kabaal ontstaan, dat sommige persbureaux al bang zijn voor een oorlog die daaruit zou kunnen ontstaan. Bovendien is deze situatie nog verergerd, doordat een Frans bommenwerper in de nacht op Italiaans grondgebied is neergestort, hetgeen door de Italianen als een gesnapte spionage wordt beschouwd.

Na de verschillende andere landen zal ook Italië weer meer aan de uitbreiding van zijn defensie gaan doen en zullen we daar heden enige nadere bijzonderheden van Mussolini over te horen krijgen.

In Duitsland zullen we weer een nieuw Leipzigproces krijgen; misschien nog wel zo belachelijk en zeker meer onsympathiek als dat indertijd van de Rijksdagbrand.

De misdadiger die daarvoor verschijnt zal, is Schussnigg; de man, die tot het uiterste de onafhankelijkheid van Oostenrijk heeft verdedigd.

Onze lezers weten reeds dat hij door de Nazis schuldig verklaard is aan het proces, waarbij de moordenaar van Dollfuss, Planeta, ook als moordenaar veroordeeld werd. Schussnigg was toen Minister van Justitie. Maar men heeft dezer dagen ook nog weer wat anders gevonden en men zal misschien nog wel meer vinden alvorens het proces begonnen wordt. Schussnigg heeft zich n.l. ook schuldig gemaakt aan de schending van de Oostenrijkse grondwet, omdat hij op eigen initiatief zonder zijn ministers te horen, een plebisiet heeft uitgeschreven.

En zulk een beschuldiging wordt tegen Schussnigg uitgesproken door mannen, die niet alleen zelf de Oostenrijkse grondwet hebben geschonden, maar deze eenvoudig hebben vernietigd door Oostenrijk zijn onafhankelijkheid te ontnemen. Het is wel fraai.

Van de grote menigte gearresteerden uit de eerste dagen van de „Anschluss“ zijn er dezer dagen, weer 675 vrij gelaten; onschuldigen, natuurlijk; maar dit wordt door de Duitse regering gezinszins erkend, integendeel. De Nazis zijn immers onfeilbaar.

Als een politiek van het minus malum en van de veiliger weg, heeft het Oostenrijks episcopaat Zondag van alle kansen een schrijven doen voorlezen, om aan de Katholieken de raad te geven zich loyaal tegenover de Duitse regering te gedragen en met de verkiezingen te stemmen op aansluiting bij Duitsland. Volgens een telegram van de N.C.W.C. News Service, heeft Kardinaal Innitzer bij zijn bezoek aan Hitler de toestand van de katholieke kerk besproken en zou Hitler daarbij waarborgen aan de Kerk gegeven hebben; maar een schriftelijk rapport daarover mocht niet worden opgemaakt.

We zien hier weer de uiterste toegevendheid, die zich in de gehele Duitse concordaat geschiedenis heeft gekenmerkt. Het is misschien mogelijk, dat de Nazileiders, die feitelijk al lang het verkeerde van hun houding tegenover de Kerk moeten hebben ingezien, thans door de aansluiting van 6 miljoen katholieken bij het Duitse Rijk deze houding zullen gaan herzien. De gelegenheid is wel schoon, om thans in hun Kerkstrijd een eervolle aftocht te blazen.

Buiten Europa blijft nog steeds de Japans-Chinese oorlog de aandacht vragen. De Chinezen maken de laatste tijden vorderingen; maar is dit misschien omdat de Japanners, zoals een bericht luidt, zich gaan terugtrekken op de thans veroverde rijke Chinese provincies en deze zullen gaan consolideren en hun gezag daar gaan bevestigen. In Nanking is thans onder Japans toezicht een nieuwe Chinese regering gevormd, zoals in Mansjouw.

Verder vraagt het olieconflict van Mexico onze volle aandacht en voor Curacao te meer, daar we hierbij de vraag stellen, of een dergelijke geschiedenis zich in de toekomst niet zal herhalen in andere Amerikaanse oelie landen, waarbij dan vooral voor Curacao grote belangen op het spel staan.

Men kent de geschiedenis.

Zaterdag 19 Maart werd na een dertigjarige spanning tussen Oliemaatschappijen, het Gouvernement en de arbeiders door de President van Mexico bij proclamatie alle Oliemaatschappijen tot staats-eigendom verklaard.

De som van al deze bezittingen loopt tot in honderden van miljoenen. In dezelfde tijd verbood de President dat enig materiaal, als tankers, tankwagens enz. het land zouden verlaten, terwijl de hogere employ'és als gijzelaars werden vastgehouden.

In de Mexicaanse olie-industrie waren er het laatste jaar zeer veel moeilijkheden, door staking, sabotage, onredelijke eisen door onverantwoordelijke arbeidersleiders. Een gevolg daarvan was, dat Mexico als petroleumproducent van de tweede plaats naar de zevende verdronken werd.

De inkomsten, waarmede het Gouvernement zijn communistische proefnemingen moest bekostigen, werden dan ook steeds minder: en de laatste gebeurtenissen zouden misschien het nog wel zo ver kunnen brengen, dat de Mexicaanse petroleumindustrie er aan gaat.

Het Gouvernement heeft beloofd deze confiscatie te zullen betalen binnen 10 jaar: het zal wel gaan op dezelfde wijze als landbouwers aldaar hun betalingen hebben gekregen van gronden voor spoorwegen. Papieren zonder waarde!

Andere petroleumlanden uit onze omgeving zullen met belangstelling het verdere verloop van deze historie volgen.

Zal Amerika nog meer doen, als zijn markt sluiten voor het Mexicaanse zilver? Zal dit van zo'n grote economische betekenis zijn voor Mexico, dat dit land aan de maatschappijen toe zal geven? We geloven het niet.

Engeland en Nederland, zo zegt een bericht, willen Amerika er toe bewegen gezamenlijk diplomatieke stappen te doen bij de Mexicaanse regering. En zal dit van enige invloed zijn, zo dit gebeurt?

Staat met deze kwestie ook in verband het terugroepen van de Nederlandse zaakgelastigde in Mexico en zijn benoeming tot consul generaal in Singapore?

De regering in Mexico zal op slot van rekening wel in het bezit van de geroefde maatschappijen blijven. Vermoedelijk zal ook in de beginne er nog wel olie geëxporteerd worden, misschien de markt wel overstromd, zoals dat indertijd van uit Rusland geschiedde. Duitsland althans schijnt binnenkort al flink van Mexicaanse olie te worden voorzien, al komt deze olie uit een communistisch land. De lucht van de olie neutraliseert iedere ander.

Maar zal Mexico op de duur deze bronnen en raffinaderijen kunnen blijven exploiteren? Dat betwijfelen we wel heel sterk. En misschien zullen daardoor andere landen wijze lessen krijgen en begrijpen, dat voor hun eigen voordeel de exploitatie voorlopig nog het best aan particuliere, desnoods vreemde maatschappijen kunnen worden overgelaten.

Wellicht echter is ook voor de maatschappijen deze historie een wijze les, om in de landen van exploitatie sociaal en economisch voor de arbeiders dergelijke toestanden te scheppen, dat de maatschappijen graag geziene lichamen zijn.

We vernamen dezer dagen nog van iemand, die de Mexicaanse olievelden grondig kent, dat momenteel alles beter zou zijn, dan deze velden maar zo voetstoots af te geven. Hadden de maatschappijen deze theorie toegepast, toen ze jaren geleden met de olie-exploitaie begonnen, we hadden wellicht momenteel in Mexico andere toestanden als de huidige, welke een nadeel zijn zowel voor Gouvernement en volk, als exploitant en maatschappij.

Broedeieren.
En Broedmachines.
Tomen Barnevelders
1-6 Fl. 30.
PLUIMVEEVOEDER
en Prima Hollandsche
Aardappelen.
W. Maat
CASA HOLANDESA Otrabanda

Donna Rachele Mussolini, de vrouw van de Duce (links) gefotografeerd met twee van haar kinderen, Romano, de zoon, en Anna Maria, de dochter, gedurende de laatste Zwart-Hemden Inspectie te Rome.

Wanneer vergif uw nieren beschadigt en uw blaas irriteert.

Verwijdert het met f 0.75.

Gaat heden nog naar de apotheek en koopt dit veilige diuretique; het werkt

onmiddellijk — vraagt om Haarlemmer Olie capsules van het merk „MEDALLA DE ORO“ (Gold Medal) en begint onmiddellijk uw nieren te reinigen om de vuile stoffen vol zuren en vergif te verwijderen.

Op deze wijze brengt men activiteit in de nieren, maakt men een eind aan de irritatie aan de blaas, die dikwijls de oorzaak zijn dat de afvoer weinig, pijnlijk en brandend is en tevens van slechte nachten.

Denkt er wel aan, dat dikwijls de nieren gereinigd moeten worden evenals dat het geval is met de ingewanden en als de nieren zwak zijn voelt u deze verschijnselen: Een of twee keren 's nachts wakker worden, oegpijn, kramp aan de voeten, rugpijn en transpireren in de handen.

Let wel, dat U Haarlemmer Olie capsules ontvangt van het merk „MEDALLA DE ORO“ — de echte — de ingrediënten komen vanuit Haarlem, Holland. De prijs is laag (f 0.75). U zult de gewenste resultaten verkrijgen.

5

BUITENLAND.

HET GOUDEN FEEST DER KATHOLIEKE ARBEIDERS-BEWEGING IN NEDERLAND.

Van Volksbond tot Werkliedenbond.

Op 4 Maart was het 50 jaar geleden, dat de R.K. Volksbond te Amsterdam werd gesticht. Het voorbeeld van katholiek Amsterdam vond spoedig navolging in andere plaatsen van het land, zodat met de herdenking van het 50-jarig bestaan van de R.K. Volksbond veilig kan worden gesproken van het gouden feest van de R.K. Arbeidersbeweging in Nederland.

In de tachtiger jaren kwam in de rijen der katholieken hoe langer hoe meer tegenkanting tegen het opkomend socialisme, dat met revolutionairen inslag door Domela Nieuwenhuis werd verdedigd. De verkiezing in 1887, die het kabinet-Mackay aan het bewind bracht, deed de tegenstelling scherp uitkomen en er was slechts weinig meer nodig voor het stichten van een principiele katholieke arbeidersorganisatie.

Het gouden priesterfeest van Paus Leo XIII bracht de katholieke verenigingen samen in een herdenkingsbijeenkomst in het Paleis van Volksvlijt, waarvan het illustre karakter wel uitkwam door de voor die dagen zeer hoge toegangsprijs van f 2.50.

De stichting.

Kort na deze feestviering verscheen in de bladen een oproeping, met een schuilnaam ondertekend, voor de stichting van een katholieke vereniging voor werklieden en kleine luiden. Er moest een katholieke organisatie komen tot behoud van het godsdienstig leven en tot handhaving van het gezag aan de wereldlijke en kerkelijke overheden. De bisschop van Haarlem, Mgr. C. Bottemanne, hechtte terstond zijn goedkeuring aan dit streven. De eerste vergadering werd op 26 Februari 1888 gehouden in „De Oude Graaf“ aan de Kalverstraat 12 onder leiding van den heer Passtoors (de drager van de schuilnaam in de krant) en op 4 Maart 1888 werd de R.K. Volksbond definitief gesticht. Het was de eerste katholieke arbeidersorganisatie. Hoe zeer dit werk door de Kerkelijke Overheid werd gewaardeerd, bleek bij het bezoek, dat Mgr. Bottemanne in begin 1889 aan den Paus bracht, toen Haarlems bisschop een volle aflaat voor de leden vroeg. De Paus antwoordde: niet één, maar drie tien eeuwige dagen. En zo verkrijgen de leden deze kerkelijke gunst bij hun inschrijving als lid, op de stichtingsdag en op het patroonsfeest.

Toen op 15 Mei 1891 de beroemde encyciel „Rerum Novarum“ — over de toestand der werklieden — de wereld inging, kon de R. K. Volksbond met rechtmatige trots zeggen, dat hij in zijn statuten niets behoefde te wijzigen, omdat zij volkomen pasten bij 's Pausen richtlijnen.

De R. K. Volksbond maakte dadelijk werk van de vakorganisatie, en algemene sociale vraagstukken werden weldra aan de orde gesteld. Aanvankelijk waren niet alleen werklieden en kleine luiden, maar — daar elke andere katholieke organisatie ontbrak — ook priesters, journalisten, advocaten, letterkundigen en andere intellectuelen lid van de R. K. Volksbond. Toen in de centrale raadsvergadering van 1891 het vraagstuk aan de orde kwam „of de Staat voor de pensioenen van oude werklieden had te zorgen“, werden drie priesters, drie advocaten en drie arbeiders benoemd om over dit vraagstuk verslag uit te brengen. Het rapport luidde: „Pensioenering is mogelijk met medehulp van de Staat.“ Een kleine dertig jaar later kon deze gedachte in de Ouderdomswet worden neergelegd.

Ontwikkeling der vakorganisaties.

Er bestond in de Bond zulk een krachtig leven, dat enkele jaren na de oprichting al vakcongressen werden gehouden, voordat nog van een eigenlijke katholieke arbeidersbeweging kon worden gesproken. De vakorganisaties, waarvan die van de Handels- en Kantoor- en Winkelbedienden de eerste was, ontwikkelden zich tot diocesane, later tot nationale vakorganisaties, met wederzijds verplicht lidmaatschap van stands- en vakorganisatie.

Door studieweken en congressen werd de belangstelling voor en de bevordering van de sociale wetgeving gestimuleerd.

Zo groeide de R. K. Volksbond met als belangrijkste taak het godsdienstig-zedelijk belang der leden — door ontwikkeling, culturele arbeid, retraites e.d. — en het behartigen van de stoffelijke belangen. Die stoffelijke belangen, waaraan vaak een en ander mankeerde door afwezigheid van sociale wetten, werden geëind door uitkeringen uit kleine fondsen. „Hulpe in Nood“ en ziekenklassen. Thans zijn deze fondsen uitgegroeid tot de Centrale Volksbank, de Levensverzekering Mij „Concordia“, „Herwonnen Levenskracht“ als tuberculose-bestrijding e.d.

De vakorganen bleven de strijdorganen tot verbetering der economische verhoudingen. Het initiatief van de sigarenwinkler Passtoors heeft wel rijke vrucht dragen. Als geestelijke adviseur had hij naast zich Mg. Eygenraam hoofdredacteur van „De Tijd“. Zijn eerste secretaris was de brandkastemaker van Witmarssen, de penningmeester was Wessendorp, de enige thans nog in leven zijnde oprichter. De man voor de vakorganisaties was de metaalbewerker Piet Kok, van de Oostelijke eilanden, en enkele maanden na de oprichting kwam de nog altijd populaire Jan Smit, die aan de Marinewerf werkte, met zijn onontbeerbaar geestdrift de jonge beweging versterken.

Het werk, te Amsterdam begonnen, verspreidde zich over het hele land, de opgerichte afdelingen werden georganiseerd in vijf diocesane bonden. De nationale vakorganisaties stichtten te Utrecht het Vakbureau. De beide centralisaties van standsorganisaties en vakorganisaties werden in 1925 verenigd in het R. K. Werkliedenverbond.

De jubilerende R. K. Volksbond is zelve binnen het bisdom Haarlem gebleven met zijn arbeid, al heeft zijn levenwikkend voorbeeld in andere diocesen voortreffelijke resultaten opgeleverd o.a. in Twente, waar Ariëns en Schaepman hun sociale taak begrepen.

Dat de R. K. Volksbond bij alle evolutie zijn betekenis nog lang niet heeft verloren, moge blijken uit het feit, dat hij 125 afdelingen met 34.576 leden op 1 Januari 1938 telde.

De viering van dit gedenkwaardig jubileum is uitgesteld tot na Pasen en zal begin Mei geschieden.

CURACAO.

DE HOLLANDERS EN PORTO RICO.

Porto Rico is een der weinige eilanden, waar de Spanjaarden zich hebben weten te handhaven in de tijd, dat ook de Hollanders, Engelsen etc. naar West Indië komen. Doch het ging met veel moeite. De Hollanders hebben het de Spanjaarden ook lastig gemaakt, vóór hen reeds de Engelsen. Zo deden de Hollanders in 1626 een formele aanval op het eiland, die echter faliekant voor de onzen afliep. Een tien jaar later, moet de gouverneur van Porto Rico die lasten

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.
GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN
JEUGD-BIOSCOOPVOORSTELLING
OP VRIJDAG 1 APRIL A.S. "ROXY". AANVANG 5 uur n.m.
Vertooning der rolprenten.
No. 1. De Kleine Vagebond Teekenfilm
No. 2. Nederlandsch Nieuws met o.a. „Sneeuw op de Veluwe“
No. 3. Het leven in een moderne woonwagen Teekenfilm
No. 4. Nederlandsch Nieuws met o.a. „Meeuwen in de Winter“
No. 5. Voetbal Jongens Teekenfilm
No. 6. Nederlandsch Nieuws met o.a. „Voetbalwedstrijd Nederland — Hongarije.“
No. 7. De Mierenverdelgers Klucht
TOEGANGSPRIJZEN
voor kinderen Balcon f. 0.30, Beneden 0.15
voor volwassenen „ 0.50, „ 0.30.

ATTENTIE!
Wij hebben in voorraad een grote hoeveelheid prima kwaliteit verf, gegarandeerd door eerste-rang schilders. Onze verf maakt reclame voor zich zelf.
Kom en overtuig U.
Coöperatieve Ver. en Nijverh. & Succ.
3—3

tige Hollanders weer eens van St. Maarten verjagen; ook dat liep slecht voor de onzen af, de gouverneur neemt ze gevangen mee naar zijn eiland. De vrijbuiters Reining doet ook Porto Rico aan. We kunnen het zo begrijpen, dat we in de archieven der Dominicanen, die daar reeds sinds 1522 waren, lezen, dat het land verarmd werd door die aanvallen en door het stoken der piraten. Ze hebben er toch het geloof kunnen bewaren.

Later als de toestand meer bestendig is, de toestand dus, waarin Spanje heel de eilandenkranen der antillen, zowat kwijt is, ontstaat er een diplomatiek conflict tussen Spanje en Holland over Porto Rico en dat wel met een godsdienstige achtergrond.

Wat was het geval? Talloze malen vluchtten er slaven van de bovenwindse eilanden naar Porto Rico. De Spanjaarden stuurden de ontvluchten niet even terug, doch gaven als reden voor dat vluchten der slaven op: hun verlangen om katholiek te worden. Wat hier van aan is? We weten het niet. De Spaanse ambassadeur in den Haag heeft het ook niet altijd zo gehouden. Doch de gouverneur van Porto Rico zegt zelfs, dat het een koninklijk geval is, dat als slaven naar het katholieke Porto Rico komen, ze dan vrij zijn. Hoe het ook zij, een feit is dat talloze slaven er van doorgingen naar Porto Rico, waar wellicht natuurlijk ook hen gevraagd zal zijn, of ze katholiek wilden worden. Die slaven zullen dan wel heel gauw ja gezegd hebben, om toch maar zeker van hun vrijheid te zijn.

De Staten hebben herhaaldelijk tegen dat niet terug sturen geprotesteerd, zonder gevolg. Ze schrijven dan ook (1752) „dat dergelijke seer gegronde klachten zelden van enige uitwerking zijn geweest bij het hoff van Spanjen.“

Gelijk men weet, zijn er nu ook Hol- op Porto Rico. Veel hebben de Spanjaardse Paters Dominicanen werkzaam den toch over gehad voor hun geloof en zijn nu ook Hollanders, die aan de ontplooiing van het katholieke leven daar meewerken.

...Br.

DE GOUVERNEMENTSMIDDELEN.

Over de twee eerste maanden van dit jaar hebben de Gouvernemenstmiddelen al weer meer opgebracht als in dezelfde maanden in 1937. Deze cijfers zijn respectievelijk 1.486.239 en 1.083.341, terwijl de raming is f 1.365.006.

Aan belastingen werd er opgebracht f 357.202 tegen f 300.079 in Februari 1937, terwijl de raming f 469.392 bedraagt.

Aan overige inkomsten werd ontvangen f 410. 324 tegen 217.803 in Febr. 1937, terwijl hiervan de raming f 213.112 is.

Deze post echter is over Februari 1938 zo hoog, omdat er f 124.367 is ingegrepen van het batig saldo op het afgelopen dienstjaar.

NIEUWE GOUDEXPLOITATIE OP ARUBA.

Ter voldoening aan het bepaalde bij artikel 40 lid 2 van de Mijnverordening (P. B. 1911 No. 6) wordt bekend gemaakt dat op het verzoek van den heer Alex Curiel d.d. 20 December 1937, opgenomen in de Curaçaoose Courant van de 4de Maart 1938 (No. 9) bij gouvernements beschikking van de 23 Maart 1938 No. 609 voor de duur van drie jaren en onder de daarin vermelde voorwaarden aan belanghebbende vergunning tot opsporing is verleend voor een bepaald omschreven onderzoeksterrein, welke gelegen is op het eiland Aruba.

VAN LENEN GESPROKEN.

Er wordt hier op Curacao veel geleend en op zich is dat een bewijs, dat de mensen elkaar willen helpen, iets wat

zeer te prijzen valt. Doch wat veel voor moet komen is, dat de lener maar eeuwig op zijn geld moet blijven wachten, ja, het moet nog al dikwijls voorkomen, dat hij nooit iets terug ziet. Er gaan dramatisch verhalen van mensen, die door dat lenen totaal geplunderd werden. Men geeft uit een goed hart of omdat de vrager een familie-lid is. De families op Curacao zijn zeer uitgebreid en er is een sterk familieverband.

Men heeft zich dikwijls afgevraagd, hoe komt het toch dat men zo slecht terug geeft, dat men zo zijn plicht kan vergeten?

Er zijn wellicht redenen voor op te geven. We geven echter onze oplossing graag voor beter. Toch lijkt het goed eens een oplossing voor te stellen dan staat men vanzelf er meer begrijpelijk tegenover.

De eerste reden is wellicht het feit, dat het lang geduurd heeft voor men hier particulier bezit kon hebben. Iets meer dan een eeuw geleden, was er op de eilanden Aruba en Bonaire nog geen persoonlijk bezit.

We willen het hier niet hebben over wat te denken van die maatregel, doch het is duidelijk dat in een maatschappij, waar alles gemeenschappelijk is en waar tegelijk armoede was, heel gemakkelijk een mentaliteit kan groeien van — zie maar wat je krijgen kan. Een mijn en dijn was er niet, maar honger was er wel.

Misschien leeft die mentaliteit nog wat voort, en zien we er uiting van in dat niet terug geven, van wat men geleend heeft.

De tweede reden is misschien hierin te vinden, dat (en dit kunnen de Curaçaoenaars toch ook niet helpen) aan de bevolking hier als maar gegeven moest worden, men werd er zo gewoon aan, altijd zo maar van alles voor niets te ontvangen, dat er daardoor een mentaliteit ontstond, een zich indenken: „Alles wat me gegeven wordt, wordt me voor niets gegeven, daar behoef ik niets van terug te geven.“

Het is maar een zoeken naar een oplossing, we willen niemand beledigen. Men moet zijn ogen niet sluiten, wanneer dat lenen hier praktisch een instelling geworden is, die het maatschappelijk leven ontwricht, dan is het toch wel eens goed naar de oorzaken daarvan te zoeken. Minstens staaten men er dan begrijpelijk tegenover.

Br.

Met het m.s. „COLOMBIA“ van 3 April zullen de volgende passagiers aankomen.

L. W. C. Kooman, Mevr. J. M. van Tienhoven, Mevr. T. van der Molen, M. Koppelaar, L. C. Wiringa, Mevr. C. Prins en kind, I. H. W. Alma, A. C. Prins met echtgen. en kind, M. van Wessel, Mevr. D. van Hasselt en kind, Mevr. A. Armbrust en kind, Mevr. L. Weinberg, L. Pietersz en echtgen., Mej. S. C. Pietersz, Mevr. J. v. d. Kolk en drie kinderen, Mevr. G. van de Wagt, Mej. N. J. van de Laar, Mevr. E. Mechelse, Mevr. A. Kroonenberg en kind, K. Visser, M. Bos, G. A. Roos, M. W. Winters, A. J. 't Hart, L. A. Penning, L. Vogel, Mevr. G. Roerhorst en 2 kinderen, C. L. de Bot, J. Dietz, J. Visser, P. Bakker, Th. C. J. Meuwien, A. A. Dijkstra, B. J. van den Berg, A. J. Genefaas, Mevr. M. M. Vos en 2 kinderen, Mevr. W. Terband en kind, Mevr. Penning en 2 kinderen, A. Bouwmeester, J. H. G. Snaaijer, Mevr. J. Koger en kind, Mevr. M. Koppelaar, Mevr. J. Roman, Mevr. L. C. van de Bie en kind, B. B. de Rosal.

WELKOM.

Met het s.s. Cordillera wordt Donderdag a.s. hier verwacht de Zeer Eerw. Pater P. Paanakker, die terugkeert van zijn Europees verlof.

